

GGZ WNB

Geestelijke GezondheidsZorg Westelijk Noord-Brabant

UITNODIGING

Beste allemaal,

Hierbij nodig ik u van harte uit voor de refereerochtend van donderdag 17 december 2020. Deze refereerochtend is te volgen via Teams en biedt plaats aan 100 deelnemers.

Anja van Borssum Waalkes, Gz-psycholoog en EMDR practitioner bij GGZ WNB is dagvoorzitter.

Programma

09.00 – 10.15 uur Een reis door de eerste 1000 dagen

10.15 – 10.30 uur Pauze

10.30 – 11.15 uur Hoe herken en help je het beschadigde jonge kind?

11.15 – 12.00 uur Het lichaam als eerste geheugen

- Voor dit programma is de accreditatieaanvraag in behandeling bij NVvP, VVGN, FGzPt, SRVB en VSR.
- Aan deelname aan deze bijeenkomst zijn geen kosten verbonden maar gezien het beperkt aantal plaatsen is aanmelden wenselijk.
- Geef u uw **bigregistratienummer** door als u in aanmerking komt voor accreditatiepunten.

Titel van het programma

De invloed van de eerste 1000 dagen op de persoonlijkheidsontwikkeling en behandel mogelijkheden.

Waarom we ‘zijn wie we zijn’ wordt bepaald door de wisselwerking tussen aanleg en ervaringen.

Als er psychische klachten ontstaan is niet altijd duidelijk welke ervaringen deze klachten hebben uitgelokt.

Klachten kunnen gezien worden als dysfunctionele aanpassingen op een lastige ervaring waarbij de oorspronkelijke aanpassings- of overlevingsstrategie vaak zeer adequaat was, maar pas later dysfunctioneel werd toen het gevaar geweken was, maar het gedrag is blijven bestaan.

Een makkelijk voorbeeld is de rijd-angst na een auto-ongeluk. De angst als er een auto op je afkomt is functioneel en zorgt er meestal voor dat je zo reageert dat de schade zo minimaal mogelijk is, maar als de angst vervolgens blijft en je niet meer in een auto durft te stappen, dan ontstaat er een probleem.

Als kind je emoties inhouden en verbergen omdat er toch geen constructieve respons te verwachten is van je ouders kan in die levensfase zeer verstandig zijn, maar zal in latere relaties mogelijk voor spanningen en problemen zorgen.

Met name bij de jeugd afdeling maar ook meer en meer in de volwassen psychiatrie lopen we er tegenaan dat we soms niet goed begrijpen wat er mis is gelopen omdat het expliciet geheugen pas later in werking treedt. Vooral de behandelaar die blijft zoeken om te begrijpen ten einde te helpen, komt dan soms uit op wat wij het preverbale, of impliciete geheugen noemen. Ervaringen die niet in woorden te bevatten zijn door degene die ze heeft ervaren, maar die soms wel terug te vinden zijn dankzij de ouders, of andere getuigen. Ervaringen die soms ook getuige-loos erkenning kunnen krijgen door goed te luisteren naar het lichaam. Vroege ervaringen zijn veelal in het lichaam opgeslagen.

Het eerste referaat

Een reis door de eerste 1000 dagen

Referent

Marijke Feijtel, psychotherapeut, en psychotherapie supervisor, EMDR supervisor, leersupervisor NVP en leertherapeut.

Haar werkzame leven startte in de antipsychiatrie in Leuven waar toen al aandacht was voor prenatale ervaringen (Internationaal congres in 1978: Terug naar de baarmoeder, met o.a. Kees Trimbos, Steven de Batselier e.a.).

In 1983 kwam ze naar de Viersprong als sociotherapeute voor de jeugd en sinds 1989 is ze werkzaam bij de GGZ WNB, wat toen nog Riagg heette bij de jeugd afdeling en sinds 2000 als psychotherapeut.

Al die jaren heeft ze trauma behandelingen gedaan en sinds 2003 werd de EMDR behandeling daarin geïntegreerd. Inmiddels heeft ze als Supervisor velen in deze regio begeleid naar het EMDR practitionerschap of naar behandeldeskundigheid.

Gastspreker

Anna Verwaal is sinds 1994 lid van APPPAH, the Association for Pre and Perinatal Psychology & Health. Anna is een Maternal-Child Health Nurse, Conscious Conception and Birth Consultant, Primal Period & Childbirth Educator, Midwifery & Doula Instructor en Birth Photographer.

Na een carrière in de klinische verloskunde en in de gespecialiseerde thuiszorg in Los Angeles specialiseerde ze zich in het voorkomen en helen van geboortetrauma.

Momenteel reist ze over de hele wereld en geeft ze workshops over pre,- en perinatale imprints en trauma, de hormonale fysiologie, en de psychologische, emotionele, culturele- en spirituele aspecten van het geboorteproses.

Samenvatting

Een kennismaking met de vroegste ervaringen die het fundament vormen van wie we later worden.

Om de oorsprong en het effect van de vroege ervaringen ook vanuit een andere discipline te illustreren hebben we Anna Verwaal uitgenodigd, lid van de APPPAH dus een hulpverlener met oog voor de samenhang tussen zowel prenatale, natale als postnatale ervaringen en hoe iemand zich later ontwikkelt. Dit gaat dus verder dan alleen maar klachtgerichte belangstelling, dit richt zich ook op de ontwikkeling van de specifieke persoonlijkheidskenmerken.

Leerdoel en relevantie

Bewustwording en verdieping van de kennis die er is over de wisselwerking tussen aanleg, ervaring en context en wat dit kan betekenen voor de casusconceptualisatie en behandeling, ingebed in de culturele diversiteit.

Het tweede referaat

Hoe herken en help je het beschadigde jonge kind?

Referent

Veerle van de Noortgate, Gz-psycholoog en psychotherapeut gespecialiseerd in het jonge kind, lid en oud voorzitter van de WHAIM.

Samenvatting

Kinderen met complex trauma worden in de hulpverlening aangemeld omdat ze moeilijk in de omgang zijn en vaak gedragsproblemen vertonen. Hun opvoeders merken dat ze een aparte handleiding nodig hebben om deze kinderen te laten opgroeien zonder teveel kleerscheuren. In deze lezing wil ik ruimte maken voor de wetenschappelijk onderbouwde inzichten over hoe moeilijke ervaringen tijdens de eerste levensfase de ontwikkeling van deze kinderen kunnen inkleuren. Daarna neem ik jullie mee naar de therapeutische werkvloer om stil te staan bij de processen van verandering en groei die meer constructieve ontwikkelingssporen mogelijk maken. Hierbij is er aandacht voor het hele kind in zijn context en hoe het regulatiesysteem met een snel ontregelende binnenwereld terug versterkt kan worden.

Leerdoel en relevantie

Men heeft kennis van de recente ontwikkelingen op het gebied van diagnostiek en behandelopties voor regulatiestoornissen bij het jonge kind. Men is in staat om het verband te zoeken tussen de beschadigende ervaringen, de klachten (ontregelingen bij de kleintjes) en de behandelingsmogelijkheden, waarbij met name aandacht is voor de hechtingsrelaties.

Het derde referaat

Het lichaam als eerste geheugen

Referent

Maartje Nuijten, Gz-psycholoog en psychotherapeut i.o.

Samenvatting

Ervaringen in de vroegkinderlijke hechting worden als het ware opgeslagen in het lichaam. Darwin schreef al: 'Hart, ingewanden en hersenen zijn sterk verbonden met elkaar; ze communiceren via de 'hersenzenuw': een belangrijke zenuw die betrokken is bij het uitdrukken en reguleren van emoties in zowel mensen als dieren. Als de geest zich in hevig opgewonden toestand bevindt, heeft dit een onmiddellijk effect op de toestand van de ingewanden. Onder spanning zal dus veel onderlinge wisselwerking zijn tussen deze twee belangrijke organen in het lichaam.'

Op het gebied van behandeling zijn therapeuten en wetenschappers al jaren bezig met het integreren van de ontwikkelingen op het gebied van hersenwetenschappen, gehechtheidsonderzoek en lichaamsbewustzijn. Kennis van en aandacht voor lichamelijke signalen zoals houdingen, gebaren, bewegingen en spreekstijl verrijken je diagnostiek en behandeling.

Besproken zal worden wat de polyvagaaltheorie van Stephen Porges inhoudt, welke voortbouwt op de waarnemingen van Darwin. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de vraag hoe binnen de (trauma)behandeling ook de fysiologische connectie met het trauma toegevoegd kan worden, als aanvulling op een benadering vanuit emotie, cognitie en gedrag. Zo reguleer je het zenuwstelsel met fight-flight-freeze reacties. Als het gaat om specifieke interventies zal aandacht worden besteed aan o.a. Sensorimotor Psychotherapy, ontwikkeld door Pat Ogden.

Leerdoel en relevantie

Kennis over de lichamelijke opslag van ervaringen en hoe dit eventueel te behandelen. Ook in de volwassen GGZ relevant o.a. bij de onbegrepen lichamelijke klachten en vroege traumata.

Doelgroep

Psychiaters (i.o.), (verslavings-)artsen, psychologen, psychotherapeuten (i.o.), SPV-ers, verpleegkundig specialisten (i.o.) en vaktherapeuten van GGZ WNB en belangstellenden.

Graag tot 17 december 2020.

Met vriendelijke groet,

Judith van Veldhoven

Opleidingssecretariaat A-, P-opleidingen & VS-opleiding